

Ti principper for Citizen Science - Borgervidenskab

Citizen science – på dansk borgervidenskab – er et fleksibelt begreb, der kan tilpasses og anvendes i mange forskellige situationer og indenfor mange forskellige discipliner. Nedenstående principper blev udviklet af arbejdsgruppen 'Deling af bedst praksis og kapacitetsopbygning' fra den Europæiske Forening for Borgervidenskab (European Citizen Science Association, ECSA), og arbejdsgruppen blev ledet af Londons Naturhistoriske Museum med input fra mange medlemmer af ECSA. Den grundlæggende ide er at angive nogle af nøgleprincipperne, vi som forening mener ligger til grund for god praksis indenfor borgervidenskab. Denne oversættelse til dansk blev lavet af Gitte Kragh, Bournemouth University.

- 1. Borgervidenskabsprojekter involverer aktivt borgere i forskningsprojekter, der genererer ny viden eller øget forståelse.** Borgerne kan være bidragydere, samarbejdspartnere, projektledere eller på anden måde bidrage meningsfuldt til projektet.
- 2. Borgervidenskabsprojekter fører til originale forskningsmæssige resultater.** Eksempler på dette kan være besvarelsen af et forskningsspørgsmål, bidrag til forbedring af naturbeskyttelse eller –forvaltning eller bidrag til miljøpolitik.
- 3. Forskere såvel som borgere involveret i projektet drager fordel af at deltage.** Fordele kan omfatte offentliggørelse af videnskabelige resultater, muligheder for læring, personlig fornøjelse, sociale fordele eller tilfredsstillelse gennem det at bidrage til forskning, fx ved at bidrage til løsningen af lokale, nationale eller internationale problemstillinger samt derigennem have mulighed for at have indflydelse på politiske beslutninger.
- 4. Deltagere i borgervidenskabsprojekter kan, hvis de ønsker det, deltage i flere dele af forskningsprocessen.** Dette kan omfatte opstilling af forskningsspørgsmål, metodeudvikling, indsamling og analyse af data samt formidling af resultater.
- 5. Deltagere i borgervidenskabsprojekter bør modtage feedback fra projekterne.** Eksempler på feedback kan være angående, hvor deres indsamlede data bruges samt hvilke forskningsmæssige, politiske og samfundsmæssige resultater, der forventes.
- 6. Borgervidenskab er en videnskabelig fremgangsmåde, der som andre videnskabelige fremgangsmåder har begrænsninger og bias, der skal tages i betragtning og kontrolleres for.** Imidlertid, modsat traditionelle videnskabelige fremgangsmåder, giver borgervidenskab mulighed for at involvere borgerne og demokratisere viden(skab).
- 7. Data og metadata fra borgervidenskabsprojekter gøres offentligt tilgængelige og om muligt publiceres resultater med gratis adgang ('open access').** Deling af data kan foregå under projektforløbet eller efter projektets afslutning, medmindre der er sikkerhedsmæssige eller databeskyttelsesaspekter, som forhindrer dette.
- 8. Deltagere i borgervidenskabsprojekter anerkendes i projektresultater og publikationer.**

9. **Borgervidenskabsprojekter evalueres i forhold til deres videnskabelige resultater, datakvalitet, de deltagendes oplevelse samt de mere vidtrækkende sociale og politiske konsekvenser af projekterne.**
10. **Lederne af borgervidenskabelige projekter bør tage højde for legalitet og etiske overvejelser omkring ophavsret, intellektuel ejendomsret, datadelingsaftaler, fortrolighed og anerkendelse samt de miljømæssige konsekvenser af projektets aktiviteter.**

Januar 2016, San Diego